

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Rudolf Steiner

ΙΕΡΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ & ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

GA 324a

Μετάφραση
Δημήτριος Περούλας & Β.Κ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ETRA

Τίτλος: **Η τέταρτη διάσταση: Ιερή γεωμετρία & μαθηματικά**
Αριθμός βιβλιογραφίας: GA 324a

Ομιλητής: Rudolf Steiner
Μετάφραση: Δημήτριος Περούλας & Β.Κ.
Επιμέλεια έκδοσης: Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

ISBN: 978-618-5735-26-5

Ελληνική Ανθρωποσοφική Κοινότητα
www.anthroposophy.gr

Εκδόσεις ETRA© 2024
Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563
Τ: 210 9811753 - www.etra.gr

Κανένα μέρος του παρόντος βιβλίου δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί με οποιαδήποτε μηχανική, φωτογραφική ή ηλεκτρονική διαδικασία ή με τη μορφή φωνογραφικής εγγραφής, ούτε να αποθηκευτεί σε σύστημα ανάκτησης, να μεταδοθεί ή να αντιγραφεί με οποιονδήποτε άλλο τρόπο για δημόσια ή ιδιωτική χρήση χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Οτιδήποτε βρίσκεται στους ανώτερους κόσμους μπορεί να αποκτηθεί μόνο αν αναπτύξουμε μέσα μας νέους τρόπους θέασης. Ο άνθρωπος πρέπει να είναι ο ίδιος ενεργός προκειμένου να φτάσει σε αυτούς τους κόσμους.

~ *Rudolf Steiner*

Το έργο του Ανθρωποσοφικού Κινήματος ουσιαστικά είναι να μας γνωστοποιήσει κόσμους που μας περιβάλλουν κάθε στιγμή. Κόσμους στους οποίους ζούμε, αλλά για τους οποίους δε γνωρίζουμε τίποτα υπό κανονικές συνθήκες. Η Ανθρωποσοφία δε θέλει να μας γνωστοποιήσει κόσμους οι οποίοι είναι μακριά μας, δηλαδή κόσμους που μας είναι απρόσιτοι. Θέλει να μας φέρει πιο κοντά με τους κόσμους εκείνους που μας επηρεάζουν και μας περιβάλλουν. Ωστόσο, αυτοί οι κόσμοι είναι άγνωστοι για μας επειδή δε διαθέτουμε τα όργανα εκείνα που θα μας επιτρέψουν να τους παρατηρήσουμε.

Προς το παρόν, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ενημερώσουμε για τους κόσμους αυτούς τους ανθρώπους. Μπορούμε μόνο να επισημάνουμε και να ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θα «ξεκλειδώσουν» τα όργανα εκείνα που θα τους επιτρέψουν να αντιληφθούν αυτούς τους υψηλότερους κόσμους.

Βερολίνο, 28 Οκτωβρίου 1903 - (GA 88)

~ Rudolf Steiner

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα του εκδότη	9
Η τέταρτη διάσταση – I	11
Η τέταρτη διάσταση – II	27
Η τέταρτη διάσταση – III	37
Η τέταρτη διάσταση – IV	55
Η τέταρτη διάσταση – V	69
Η τέταρτη διάσταση – VI	87
Ο τετραδιάστατος χώρος	105
Ο χώρος ανώτερων διαστάσεων	117
Βιογραφικό Rudolf Steiner	130

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Στο τεράστιο πανόραμα του έργου του Rudolf Steiner, η εξερεύνηση της τέταρτης διάστασης αποτελεί μια από τις πιο βαθιές διασταυρώσεις της πνευματικής διορατικότητας και της επιστημονικής έρευνας. Ο Steiner, ένας αναζητητής κρυμμένων αληθειών, δεν περιορίστηκε στα όρια του υλικού κόσμου. Αντίθετα, τόλμησε να εισέλθει σε πεδία όπου οι αισθήσεις αδυνατούν και η διάνοια πασχίζει να ακολουθήσει στις διαστάσεις πέρα από τη συνηθισμένη ανθρώπινη αντίληψη. Η τέταρτη διάσταση, ειδικότερα, δεν είναι απλώς ένα μαθηματικό ή θεωρητικό κατασκεύασμα στη σκέψη του, είναι μια πύλη προς τους πνευματικούς κόσμους.

Η κατανόηση των προβληματισμών του Steiner για την τέταρτη διάσταση σημαίνει ότι ξεκινάμε ένα ταξίδι που υπερβαίνει τους οικείους περιορισμούς του τρισδιάστατου χώρου. Σε αυτές τις διαλέξεις, ο Steiner μας καλεί να διευρύνουμε την κατανόησή μας, να αναλογιστούμε έναν χώρο στον οποίο ο χρόνος, η συνείδηση και το πνεύμα αναμειγνύονται. Επιδίωξε να αφυπνίσει στους ακροατές του μια βαθύτερη αναγνώριση, ότι η πραγματικότητα είναι πολύ πιο πλούσια, πιο πολυεπίπεδη από αυτό που συνήθως αντιλαμβανόμαστε. Αυτό που βρίσκεται πέρα από την όραση και την αφή μας δεν είναι άδειο, αλλά γεμάτο με τις παλλόμενες δυνάμεις της ζωής, της εξέλιξης και της πνευματικής αφύπνισης.

Η αντιμετώπιση αυτής της αιγιματικής τέταρτης διάστασης από τον Steiner συνδέεται με την ευρύτερη αποστολή του: να αποκαλύψει την κρυμμένη αρχιτεκτονική της ύπαρξης. Γι' αυτόν, η τέταρτη διάσταση δεν ήταν απλώς μια θεωρητική προσθήκη στον χώρο, αλλά μια εκδήλωση της πνευματικής αλή-

θειας, ένα άνοιγμα στον αιθερικό και αστρικό κόσμο, όπου ο χρόνος, ο χώρος και η ίδια η συνείδηση αρχίζουν να διαλύονται και να αναμορφώνονται σε νέα μοτίβα. Μέσα από αυτό το πρίσμα, προσέφερε έναν τρόπο να κατανοήσουμε φαινόμενα που διαφεύγουν του επιστημονικού υλισμού, προκαλώντας μας να επανεξετάσουμε τη φύση της ίδιας της πραγματικότητας.

Οι διαλέξεις αυτές λειτουργούν ως ένα ηχηρό κάλεσμα για όσους αναζητούν μια πιο οικεία κατανόηση των πνευματικών κόσμων - ενός κόσμου που, κατά τον Steiner, είναι πάντα παρών, αρκεί να έχουμε τον τρόπο να τον αντιληφθούμε. Τα λόγια του αντηχούν σε όλες τις δεκαετίες, καλώντας μας να διευρύνουμε τα όρια της σκέψης και της αντίληψής μας, να τολμήσουμε το άγνωστο με τη βεβαιότητα ότι το αόρατο είναι εξίσου πραγματικό με το ορατό και ότι τα μυστήρια του σύμπαντος περιμένουν να τα εξερευνήσουμε.

Καθώς εμβαθύνουμε σε αυτές τις διδασκαλίες, μακάρι να τις προσεγγίσουμε με ανοιχτή καρδιά και νου πρόθυμο να αγκαλιάσει το απέραντο και το μυστηριώδες. Γιατί στην τέταρτη διάσταση, όπως και σε πολλά από τα έργα του Steiner, δεν κρύβεται απλώς ένας νέος τρόπος σκέψης, αλλά ένα μονοπάτι προς την πνευματική αφύπνιση - μια ματιά στις μεγαλύτερες πραγματικότητες που συντηρούν και διαμορφώνουν τον κόσμο μας.

*Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος
Παλαιό Φάληρο 2024*